

۱۳۱ کانون اول ۱۹۲۱

اجتهاد

نومرو ۱۴۰

Adresse

Idjtihad Constantinople

Téléph : St. 865

اداره خانه سی

حیاتی ، فلسفی ، اجتماعی فکر غزته سی

«اون یدنجی سنه تأسیسیه»

جفال اوغلنده «اجتهاد ثوی»

تلفون : استانبول ۸۶۵

بیر کوچوک خسته خانه واردر !

(از میرک) (مغله) سنه ۹ سنه اول [۱۳۳۰ ده یازیلیور]
تک بیر فرنگیلی وارمش ، شیمدی ۹۰۰ ی کچمشدر .
فرنگی طیبی بورایه سنه ده بیر کره اوغرارمش . اورالی
آووقات بها تک بونی تأییدایدیور . (میلاس) شهرینک
[الیوم مرحوم] مفتیمی داءالافرنجندن بورنتی غائب
ایتمش ! بونی الیوم اعیان اعضای محترمه سندن اولان بیر
ذات لطیفی فکری وعزمی عمر بکر حضورنده آکلاتیوردی .
و . (آطنه) ده بیر ناحیه ده اخذعکر معاینه سنه ۷۴۴
کیشیدن یالکیز ۱۶ کیشی فرنگی خسته لغندن سالم

بولونمشدر . بو حوصله سوز فاجعه تک مصوری ارکان
حزیه قائم مقاملرندن محیم مصطفی رها تک در .
(آلمانیا) تک نفوسی بش سنه ده ۴ میلیون آرتیور ؛
(ایتالیا) تک نفوسی هر سنه ۵۰۰،۰۰۰ آرتیور ؛ یونانیلرک ،
بولغارلرک هم اهاالیسی چوغالیور هم ده فردلرینک قیمت
اجتماعیه لری یوکسه لیور . نفوسمزی ونفوذمزی اسفل
سافلینه ایندیرن بوجهلمزه ، بواهملمزه ، بوکور توکلمزه ،
بوکور لکمزه بویوقو تاژیایسه ق تاریخمزمده بیر دفعه اولسون
حقق بیر ابا واستفاده بولونمش اولورز .

۲۱ کانون اول ۱۹۲۱ اجتهاد نوی عمده الله هجرت

آناطولی مجهول بر اولسکه در !

دارالفنونز ایچون اوچ قارائلق نقطه

— . . . بر آناطولی سیاحتی تنور

ایده تک ایکی نوز صیغه لک بر اثر
بولونمابور .

— . . . آناطولی تک باطاصه احوال

بشیره سنی ، حیات و مدنیتی طایفایله تک ،
فائده سی عالم شمول بر اثر تصادف
ایده مبهملکنی آریوه اوکره نمشم .

— . . . آناطولی دینلر اسرار انکیز
اولک شیری یه قارار آفریقا ایچلری کیبی

قارائلمزه قارمی !

آقسام غزیه سنک بر باش مقاله سنه [۲۱ تشرین ثانی ،
بازار ایرتسی] امضاسی تک اوستنده « دارالفنون مدرسلرندن »
قلیبه سیله اسماعیل حق بکک نشرایتدیکی بو سطرلری اوقودیم
وقت متحیر اولدم . پارسده کی « تئوقول ژان باپتیست سهی » ک
جوغرافیا معلمی تک سویلدکاری اسماعیل حق بکی « قاج جهتدن
حیرته برافدی » ایسه استانبول دارالفنون تک په داغوزی
مدرسی تک شویاز دقلری ده بنی اوقادار جهتدن حیرته دوشوردی .
بر کره بر دارالفنون مدرسی تک قلمندن خبرسز لک بو قارار
صافیتله اعتراف ایدلیدیکی اوقومق تحفه کیتدی .

آناطولی ، تاریخ ، انسان ، حیات ، مدنیت نقطه نظرلرندن
آفریقا ایچلری کی قارائلمده قالمش ، مجهول ، أسرار انکیز بر اولک !
بر معما قارشیمدیز . حق بکی بر شیده آلیست اوله رق

طانیریم . هیچ دکسه شمدی یه قارار شوراده بوراده اوقودیم
بعض یازیلرندن بونی آکلام . بونک ایچین ده بعض دوشونجه
لرینی طوغرو بیلله بولاسه خوش بولوردم .

اگر بوسطرلری ده شیده آلیزمنه قایلار ق یازمنسه روحندن
قوبوب کلن بو حسلی سوزلرده شویله بویله بر معنا بولایلیرز ،
لاکن علم ساحه سنه قالدقچه غفلتمادر ! بنده فلسفه شیده آلیزمدیر .
[آرنست رنهان] ک ۱۸۷۰ انهنمک الملی کونلرند آلمان
متفکری [سترائوس] یازدینی او مشهور مکتوبنده دیدیکی
کبی : « آینی ، کوزه لی ، طوغروی نروده بولورسم اوداسی
وطنم در ! » — فقط بر مملکتک احوال بشیره سنی ، حیات
ومدنییتی طانیق وطانق کی مسئله لر ، فلسفه مسئله لری دکلدز ؛
صرف تاریخ ، صرف جوغرافیا ، صرف آئوغرافیا مسئله لریدر .
علمده شیده آلیزم اولماز .

مقاله تک باشنده محررینک دقت ایتمه دیکی بر اعتراف وار .
بو اعتراف بر مدرسدن ، هله بر پداغوزی مدرسلرندن صادر
اولقله تک کوزه چارپیور ، حق تک آناطولی یه برقیع سیاحتنه
چیقاجق . بوکا مدار اوله حق بر جوغرافیا کتانی آراپور ، بونی بر
دولو بولامایور ! .. دارالفنونه کی جوغرافیا کتبخانه سی مأمورینه
صوریور ، اوده « یوق ! » دیور . بو جواب سیاحی شاشیر .
تیور . چونکه کندیسنه شوذهابی ویرمش : آناطولی تک احوال
بشیره سنی ، حیات ومدنییتی طانیدا بیلجهک بر اثر تصادف
ایدیلهمز ! بو مهم حوادثی استانبول دارالفنون په داغوزی
مدرسی عینی دارالفنون تک جوغرافیا کتبخانه سی مأمورندن اوکره نیور !
بو ضعیف حکایه ده آکلایامادیم بر چوق قارائلق نقطه لر
وار . بعضیلرینی شوراقدقه قیصه جه یازیورم .

۱ — حق تک بوندن دورت آی اول آناطولیده بر
تبع سیاحتی یانمایه قرار ویردیکی دقیقه یه قارار آناطولی تک ،
آنا یوردینک جوغرافیاسنه ، حیات ومدنیته دایر بر تک سطر
بیلله اوقومامش ، حالبوکه دارالفنونه په داغوزی مدرسی در .

ادبیات و شعر ستونی

تحریر حقیقت

بشر ، زوالی ، دم خفقتنده کنیدیسی
ظلام قهر ایله مشبوع بیر بیابانده
رمیده بولدی ... مددخواه و محترز سسنی
عقور صولت او هام جهل هریانده

أزهر ، بوغاردی . اوشاشقین ، ظلام ایچنده اوزون
تحکیمات طبیعتله متصل دیدیشیر ،
و بیر امید سراییه تا ابد مغبون
سوروكله نیردی . بوکون بلیکه آلتی بیک سنه در :

او لیل مظلمه حالا آچیلما دی فردا ...
حقایقک ، اومعظم کونشیرک تابان
طلوعنی کوره بیامک ایچین افق لردن

مدید ، قانی ، قارائق ، دیکنلی بر یوله
- اوکنده زائل و پیدا ضعیف بر شعله -
بشر ، بوجلمه ده بیر ارتفاع مجهوله ! ...

شکيب عاكف

تروآ پریمی نك حكايه سی (۱)

(« داردائل ازهارى » ندن)

ازل سحابنده طوروردی مستور
کوستردی مشرقدن (۲) دیدارینی (نور) (۳)
فضا مرآتیه عکس ایتدی جمال
ایتدی (جانان) (۴) اودم مغربدن ظهور .

[۱] بوم منظومه قسماً یونان شاعری « هومر » ک « ایلیاد »
سندن سربست ترجمه صورتیه آلمشدر . « ایلیاد » ک اون دردنجی
« زایسودی » سند هومر « زه نون » ک یونانلیره تروآ محاربه سنی
قازاندرمق ایچون رب البرق والسا اولان زوجی « ژویتر » ی
نه صورتله او یونمیه چالشیغنی حکایه ایدور . ترجمه ده شرقک
لسان تصوفندن استفاده به چاپشدم .

Lux ex oriente [۲]

[۳] « هومر » ده « زهوس » یعنی ژویتر رب البرق والسا اولوب
یونان قدیم مشرکارتجه الهلرک اک بیوکیدر . « الله نور ... »
دن ملهم اوله رق « نور » دیدم .

[۴] « زه نون » (هومر) ده « هره » ژویترک زوجیه سی در .
ازدواج که ، عائله حیانتک حامیه سی براله در . ترجمه ده مشاهرت
لفظیه و معنویه طولانیسیله جانان دیدم .

بوراده آکلایامادینم نقطه شودر : مملکتی طانیایان ، حتی
شویله بویله علی العاده طانیق ده دکل ، فقط احوال بشریه سنی ،
احوال روحیه سسنی ، حیات و مدنیتی دریندن درینه تدقیق و
تبع ایتمه مش بر په داغوزی مدرسی بر ملت صریسی اولابیلر می ؟
۲ — نك بر جوغرافیا کتابی شویله علی العجله آرابوب
بولقلا بر عالم ، نتیج سیاحتنه ناصل چیقار ؟ . . . بر جوغرافیا
کتابندن انسان نهایت الهابه مملکتک داغلرینی ، شهرلرک آدلرینی ،
شهرلرک منصبلرینی اوکرده بیلیر . اگر بر تبع سیاحتی ایچین
بو قادار جق معلومات کافی اولسه ایدی هر رشديه مأذونی بر
عالم اولوردی و زم آل ایشلرینی اوکرتمک ایچین آوروپا به کیدوب
بر په داغوغ اوله رق دون مدرسلره نه احتیاجز قالیدی ؟ . .
۳ — حتی بک بوتون معلوماتی دارالفنونمزدکی جوغرافیا
کتبخانه سنک دار دیوارلری آره سنه قصر ایتش ! برکرده ده
(لوندرد) ، (باریس) ، (لایپ جیغ) شهرلنده کی کتابچیره مراجعت
ایده ایدی آناتولی ده بر تبع سیاحتنه مداراولاجق بر دکل ،
یوز کتاب بولا بیلیدی . حتی سیاحتنه چقمادن اول بویله بر
کتاب آرادینغی بیلسه یدم کنیدیسنه فقیر کتبخانه مده آناتولی
نك احوال بشریه سنی ، کلوب چکن ملتله ، حیات و مدنیتنه دائر
آلمانجه ، انکلیزجه ، فرانسیزجه ، یونانجه بش اون قوجلمان
جلد تقدیم ایدر ، فقط یولنیغه باشلامدن اول بش اون آی
اوطه سنه قاپانوب بو کتابلری ایجه تبع ایتمه سنی کنیدیسنه رجا
ایدردم . (لایپ جیغ) ده Gustav Fock کتبخانه سنه یازسین ،
بو کونه قادار یالکیز آلمانیاده دکل ، فرانسه و انکلیزده ده
آناتولونک اسکی و یکی تاریخنه دائر نشر ایدیلن کتابلرک بر
جدولنی ایسته سین : محقق [آناتولی مجهول بر اوله کدر]
عنوانی آلتنده یازدینغی مقاله دن بلیکه ایکی ، اوج مثلی ده
اوزون و مفصل بر ایسته آیر . . .

علی بها

اجتهاد عزیز و فضائل کاردوستمز اسماعیل حتی بکک
مطالعهرینی ده بلیکه بن (اجتهاد) علی بهابکک بو مقاله سنی
درج ایتمه علمه و ارشاده خدمتدن غیری بیر شی
یا عیادینغه قائلدر .

تصحیح

چکن نسخه (اجتهاد) ده کی سهویات طبعیه : ۲۹۳۸
نجی صحیفه ده « اون طقوزنجی » رینه « بیکر منجی » . « بسیقو -
لوجیای سیاسی » رینه بسیقو لوجیای سیاسیسی ۲۹۴۶
نجی صحیفه ده « مولادات » رینه « مولودات » و « aparaitre »
کله سی رینه « apparaitre » و ۲۹۴۷ نجی صحیفه ده « محیط
فضله » رینه « محیط فضل » کله لری اقامه ایدیلرک
تصحیح ایدیله لی در .